

Omsådd och extragödsling av vårkorn

L2-4010

- Omsådd har givit den högsta skörden jämfört med att lämna den ursprungliga grödan, dock utan statistisk säkerhet.
- Extra kväve höjer skörden både om man lämnar den ursprungliga grödan eller om man sår om.

Huvuddelen av vårsådden i Mälardalen skedde under slutet av april och början av maj under ganska bra förhållanden även om jordstrukturen störts en del av regnandet under april. Mellan den 8-12 maj kom det sedan stora mängder regn, 30-60 mm, som vattenmättade hela såbädden under fler dagar upp till en vecka, följt av uppehållsväder med normala försommartemperaturer. Uppkomsten på vårsåden var ojämn, trots att stora arealer lättharvades för att bryta en hotande skorpbildning, och det konstaterades att utsädet på många platser dukar under i den vattenmättade omgivningen. Omsådd blev då aktuellt på många fält, helt eller delvis, och i samband med det lades två omsådds-försök i korn ut på samma skifte, i gränslandet mellan områden som klarat uppkomsten hyfsat med hjälp av skorpharvning och partier som var helt döda. Försökens beteckning är L2-4010.

Frageställningarna var ganska enkla, skulle man låta grödan vara orörd och hoppas på det bästa eller skulle man såbäddsharva och etablera en ny gröda? Dessutom lades en kvävestege från 0 till 60 kg N in i de orörda leden och 0-90 kg N i de omsådd, se försöksplan.

Omsådden skedde så snart som möjligt när jorden redde sig för såbäddsharvning, vilket blev den 25 maj, det vill säga 20 dagar efter ursprunglig sådd och knappt två veckor efter avslutat regn. Samtidigt som omsådden gjordes gödslades omsåddsleden med kombimaskin och övriga led

Försöksplan

A Ursprunglig gröda,	inget extra N
B Ursprunglig gröda,	30 kg extra N
C Ursprunglig gröda,	60 kg extra N
D En harvning, omsådd 200kg Quench,	inget extra N
E En harvning, omsådd 200kg Quench,	30 kg extra N
F En harvning, omsådd 200kg Quench,	60 kg extra N
G En harvning, omsådd 200kg Quench,	90 kg extra N

Fältet var från början sått med 200 kg Quench och gödslat med 450 kg NPK 24-4-5.

övergödslades, i samtliga led användes Axan. Drygt en vecka efter omsåddstillfället kom ytterligare kraftiga regn som åter mättade såbädden, inte så kraftigt som vid första tillfället men med klart hämmande effekt på grödan. Resten av säsongen var även den nederbördsrik och grödan kunde inte reparera sina skadade bestånd utan förblev svag. Skörden som blev sen var generellt låg, från 1 400kg till 3 500kg och skördesiffrorna var, som man kunde förvänta sig, mycket ojämn. Genom att lägga ihop de två försöken i en gemensam analys kan man dock finna mer säkra svar. I tabell 1 så redovisas delar av utfallet av denna analys, utförd av Johannes Forkman vid SLU.

Som synes kan man utläsa att det inte finns någon statistiskt fastställd skillnad mellan omsådd eller inte, så länge inget extra kväve tillförs. Man kan också se att enbart tillförsel av kväve till befintligt bestånd har givit skördeeffekter, dock utan statistisk säkerhet. Skördeökningen för de två högsta kvävenivåerna i omsåddsleden, jämfört med ogödslade led, är dock statistiskt säker och lika så att även led E, det vill säga omsådd + 30 kg N, har gett högre skörd än om man inte gjort någonting alls det vill säga led A

Sammanfattningsvis så tyder resultatet sammantaget på att det har varit bättre för skörden att göra något än att inte göra något alls, det vill säga ju högre intensitet ju högre skörd. Inga ekonomiska

beräkningar är gjorda då kostnaderna för olika åtgärder kan variera kraftigt och statistiken är för svag för att dra långgående ekonomiska slutsatser ur endast ett försök.

Tabell 1. Skattade medelvärden (kg/ha), i en analys av försök HC0810 och HC0811, med 95 %-konfidensintervall, vid analys med normal korrelationsstruktur

Led	Medel	Tukey	95 %-konfidensintervall	
			Undre	Övre
A	1 530	c	1 202	1 859
B	1 756	bc	1 442	2 071
C	1 833	abc	1 530	2 136
D	1 654	bc	1 353	1 955
E	2 107	ab	1 748	2 467
F	2 204	a	1 920	2 487
G	2 293	a	1 987	2 598

Observationen i sjätte rutan i försök HC0810 exkluderades före analys. Par av behandlingar med samma bokstav är inte signifikant olika enligt Tukeys metod för parvisa jämförelser.

